Beantwoording technische vragen:

Ontwerp Programmabegroting 2027-2031 en concept BVR 2026 inclusief BWII

WATERSCHAP vechtstromen

Inhoudsopgave

1. Inleiding **3**

2. BBB **3**

2.1 Ontwerp programmabegroting 2027-2031 3

2.2 BVR 2026 incl. BWII 5

3. Water Natuurlijk **6**

3.1 Ontwerp programmabegroting 2027-2031 6

3.2 BVR 2026 incl. BWII 8

4. Ongebouwd **10**

4.1 Ontwerp programmabegroting 2027-2031 10

4.2 BVR 2026 incl. BWII 12

Wijzigingen in formats **14**

Ontwerp programmabegroting 2027-2031 ..... **14**

BVR 2026 incl BWII **14**

1. Inleiding

Fracties krijgen de gelegenheid om technische vragen te stellen. Technische vragen met betrekking tot de ontwerp programmabegroting 2027-2031 en de concept BVR 2026 (inclusief BWII) zijn samengevoegd in dit document. Ambtelijke vragen zijn hieronder beantwoord. Bestuurlijke vragen worden beantwoord door het DB.

Alleen de fracties die vragen hebben gesteld, zijn in dit document zichtbaar.

2. BBB

2.1 Ontwerp programmabegroting 2027-2031

Vraag 1:

H4
Ontwikkeling waterschapslasten 2027-2031
1A) Kan het dagelijks bestuur aangeven hoe de gemiddelde lastendruk voor huishoudens, agrariërs en bedrijven zich volgens de voorliggende begroting ontwikkelt in de jaren 2027 tot en met 2031?
1B) Welk deel van deze ontwikkeling wordt veroorzaakt door autonome kostenstijgingen en welk deel door beleidsmatige keuzes?

Antwoord:

1A) Op pagina 47 van de programmabegroting 2027-2031 is, bovenaan, de meerjarige lastendruk aangegeven voor de vijf profielen.
1B) Op pagina 5 van het AB-bestuursvoorstel is de gemiddelde lastendruk uitgesplitst naar oorzaken. In dit voorstel wordt specifiek aandacht besteed aan de autonome ontwikkelingen.

Vraag 2:

H4.5 / H5.1.4
Inzet reserves en financiële houdbaarheid
2A) Hoe ontwikkelt de reserve tariefegalisatie zich in de periode 2027-2031?
2B) In hoeverre worden reserves ingezet om de stijging van de waterschapslasten te beperken en wat betekent dit voor de financiële weerbaarheid van het waterschap op langere termijn?
2C) Kan het dagelijks bestuur tevens aangeven welke minimale reservepositie wenselijk wordt geacht?

Antwoord:

2A) Op pagina 43 van de programmabegroting 2027-2031 is het verloop van de reserve tariefsegalisatie weergegeven.
2B)

- In 2027 wordt € 138.000 ingezet om incidentele lasten op te vangen.
- In 2028 wordt € 7.570.000 en in 2029 wordt € 500.000 ingezet om de gemiddelde lastendruk te beperken tot 10%.
- In 2030 wordt € 2.120.000 en in 2031 wordt 1.000.000 ingezet.

In totaal wordt dus voor 2027-2031 een bedrag van € 11.190.000 ingezet vanuit de reserve tariefsegalisatie. Hieruit blijkt dat de reserve

tariefsegalisatie alleen voor incidentele doelen wordt ingezet. De financiële weerbaarheid van het waterschap wordt niet zozeer bepaald door de aanwezige middelen uit de reserve tariefsegalisatie, maar uit de middelen uit de algemene reserve en de post onvoorzien.
2C) Als beleid voor de reserve tariefsegalisatie geldt dat aan het eind van de vijfjarige begrotingsperiode minimaal nog 20% overblijft. Dit is een risicobuffer om in een volgende begroting te kunnen inzetten. Indien de 20% wordt omgerekend naar de actuele begrotingscijfers dan dient er nog minimaal € 5,4 miljoen in de reserve tariefsegalisatie over te blijven.

Vraag 3: **H3**

Uitvoerbaarheid en realisatie investeringsprogramma

3A) Kan het dagelijks bestuur inzicht geven in de verwachte realisatie van de investeringen in 2026 en de geplande investeringen voor 2027?
3B) Welke projecten hebben vertraging opgelopen, wat zijn daarvan de belangrijkste oorzaken en welke financiële gevolgen heeft dit voor de meerjarenbegroting?
3C) Is er voldoende personele capaciteit om de geplande investeringen daadwerkelijk te realiseren?

Antwoord:
3A) In de bestuurlijke voortgangsrapportage is per programma aangegeven wat de verwachte investeringen voor 2026 zijn. Ditzelfde is gedaan voor de verwachte investeringen in 2027 in de Programmabegroting. Op dit moment zijn dat nog steeds de prognoses waar we op sturen voor 2026 en 2027. Bij het jaarverslag 2026 en de eerste begrotingswijziging in 2027 zal het werkelijke investeringsniveau van 2026 worden verantwoord en mogelijke consequenties voor 2027 worden benoemd.
3B) In de bestuurlijke voortgangsrapportage, zie voornamelijk hoofdstuk 3 DIN inclusief toelichting, is op hoofdlijnen aangeven op welke projecten vertraging is opgetreden in 2026 en wat daarvan de oorzaak is. De effecten hiervan zijn meegenomen in de Programmabegroting 2027.
3C) Vanuit de investeringsprojecten is de benodigde capaciteitsvraag medio juni in beeld gebracht voor de uitvoering van projecten in 2027. We hebben te maken met krapte op de arbeidsmarkt, waardoor sommige vacatures lastig zijn in te vullen. Hierdoor zijn we genoodzaakt te werken met tijdelijke inhuur. Er zijn op dit moment geen indicaties dat de gevraagde capaciteit niet geleverd kan worden. Knelpunten kunnen door meerdere ontwikkelingen nog wel ontstaan.

Vraag 4: **H3**

Financiële gevolgen KRW en klimaatopgaven

4A) Welke financiële middelen zijn in de begroting 2027-2031 structureel beschikbaar voor het realiseren van de KRW-doelstellingen en de klimaatopgaven?
4B) Kan het dagelijks bestuur inzichtelijk maken welke concrete resultaten met deze middelen worden bereikt en of er nog een financieel tekort bestaat om tijdig aan de wettelijke KRW-verplichtingen te voldoen?

Antwoord:
4A) Binnen het programma Watersysteem is voor de periode 2028-2031 jaarlijks €15 mln. investeringsruimte opgenomen voor de KRW. Daarnaast is €15 mln. investeringsruimte opgenomen voor de aanpak van de klimaatopgave. In veel projecten zullen deze middelen worden ingezet voor een integrale aanpak van het watersysteem. Hierover heeft het algemeen bestuur op 1 juli 2026 een besluit genomen in het kader van Vechtstromen van de Toekomst ‘Keuzes in aanloop naar de programmabegroting 2027-2031’. Daarnaast is er voor de afronding

van de huidige SGBP3 periode (t/m 2027) nog ca. € 25 miljoen aan geplande investeringen in het watersysteem.
Binnen het programma waterketen is € 130,4 miljoen opgenomen voor de KRW maatregelen, inclusief verwijderering van PFAS verontreinigen op zuiveringen.
4B) Besluitvorming heeft afgelopen zomer plaatsgevonden, waarin voor klimaat co-financiering is gevraagd op de middelen van het Rijk voor de nieuwe programmafase Zoetwatervoorziening Oost Nederland (ZON) die na 2027 start. Daar zit wel een concrete raming van inspanning gekoppeld aan klimaatdoelen onder (vraag 4b). Het gaat met name om maatregelen waarin we beter kunnen inspelen op droogte (is doel van het ZON).

Vraag 5: **Pagina nvt**

Financiële ruimte voor het nieuwe bestuur

In 2027 treedt na de waterschapsverkiezingen een nieuw algemeen bestuur aan.

5A) Kan het dagelijks bestuur aangeven welke financiële beleidsruimte er binnen de voorliggende meerjarenbegroting overblijft voor het nieuwe bestuur?

5B) Welke financiële verplichtingen en investeringsbesluiten liggen voor de komende jaren al vast en welk deel van de begroting is nog beïnvloedbaar door het nieuwe bestuur?

Antwoord: **5A)** Er zijn geen vrij beschikbare middelen beschikbaar binnen de begroting. Aan alle budgetten/reserves ligt een specifiek doel ten grondslag.

5B) De omvang van de meerjarenbegroting is een afgeleide van de gestelde doelen. We richten ons op het behalen van deze doelen, daarbij is het afronden van een project geen doel op zich. Er wordt meerjarig in beeld gebracht wat nodig is om deze doelen te bereiken en dit is financieel vertaald in de begroting. Het is daarom niet mogelijk om één bedrag of percentage van de meerjarenbegroting aan te wijzen dat als 'vrij beïnvloedbaar' kan worden beschouwd. De daadwerkelijke ruimte hangt sterk samen met de keuzes die een nieuw bestuur wil maken en in hoeverre bestaande beleidsdoelen, activiteiten en investeringsvoornemens daarbij kunnen en worden heroverwogen.

2.2 BVR 2026 incl. BWII

Geen vragen t.a.v. dit document

3. Water Natuurlijk

3.1 Ontwerp programmabegroting 2027-2031

Vraag 1: **Pagina nvt**
Wat voor type speler ziet het DB in het waterschap? - "Zo zorgt de combinatie van de woningbouwopgave, landbouwtransitie en energietransitie voor meer druk op de ruimte. Het waterschap is een belangrijke speler. Bijvoorbeeld in de Ruimtelijke Ontwikkelstrategie Twente, NOVEX-gebied regio Zwolle en Initieerregio Emmen"

Antwoord: Dit is geen technische vraag, deze vraag kunt u betrekken bij uw beschouwingen op de programmabegroting.

Vraag 2: **Pagina nvt**
Wanneer en op welke manier komen kosten en baten in beeld als het gaat om woningbouw tot en met 2050 en de toevoeging van nieuwe bedrijven? Dan bedoelen we vooral de doorwerking van deze ontwikkelingen in zuiveringscapaciteit, slibverwerking (SNB) en de verdeling van effluent?

Antwoord: Samen met gemeenten worden zogenoemde prognosebladen opgesteld. Hierin worden toekomstscenario's in beeld gebracht, die inzicht geven in de verwachte woningbouwontwikkeling en veranderingen in verhard oppervlak. Daarmee kunnen we tijdig bepalen hoe het afvalwater aanbod zich ontwikkelt en welke investeringen nodig zijn om onze rioolwaterzuiveringen ook in de toekomst doelmatig en betrouwbaar te laten functioneren. De effecten voor de belastinggrondslagen worden besproken in samenspraak met GBLT. Zodra woningbouwopgaven toevoegingen van bedrijven dusdanig concreet worden, dan zullen deze verwerkt worden in de belastinggrondslagen.

Vraag 3: **Pagina nvt**
Gaat een begroting enkel over geld? Of over het bereiken van inhoudelijke doelstellingen? In dat licht, waarom is er geen aandacht voor recreatie en educatie? - één van de vijf hoofdknoppen op de homepage van Waterschap Vechtstromen?

Antwoord: De begroting gaat over wat we willen bereiken, wat we daarvoor gaan doen en wat dat mag kosten. Daarnaast wordt in de begroting aandacht geschonken aan diverse (verplichte) paragrafen. Op de onderwerpen recreatie en educatie zijn geen expliciete inspanningen vastgesteld in deze programmabegroting. Middelen zijn opgenomen voor onze reguliere werkzaamheden ook op het gebied van bijvoorbeeld educatie en recreatie. In de teksten is geen expliciete aandacht aan deze onderwerpen geschonken omdat geen extra inspanningen zijn benoemd.

Vraag 4: **Pagina 22**

Welke ontwikkeling in verwachte uitgaven ziet u ten aanzien van exotenbestrijding? En in welke mate heeft het DB met Provincies Overijssel en Drenthe afgestemd of financiële samenwerking op dit vlak mogelijk is?

Antwoord: De uitgaven voor exotenbestrijding nemen naar verwachting toe door de groei van het aantal invasieve exoten en veranderende wet- en regelgeving.
Met de provincie Overijssel werken we op ambtelijk niveau al jaren goed samen. De provincie stelt voor bestrijding jaarlijks een substantiële subsidie beschikbaar. Met de provincie Drenthe is de afgelopen jaren op ambtelijk en directieniveau intensief overleg gevoerd over haar verantwoordelijkheid en financiële betrokkenheid. De provincie pakt deze verantwoordelijkheid inmiddels positief op, maar concrete financiële toezeggingen zijn er nog niet.

Vraag 5: **Pagina 71**

De statuten van NieuWater zijn aangepast en daarmee onze invloed ingeperkt. Wanneer zijn deze statuten gewijzigd? Er zou daarnaast een visie op aandeelhouderschap komen. Wat kan het DB aangeven over de volgordelijkheid van de statutenwijziging van NieuWater en de visie op aandeelhouderschap?

Antwoord: De statuten zijn gewijzigd (10 maart 2026), de wijzigingen waren noodzakelijk in verband met de gewijzigde structuur van NieuWater, waaronder de oprichting van NieuWater Innovatie. Het doel daarbij was om enerzijds voldoende invloed als aandeelhouder te houden en anderzijds de onderneming ruimte te bieden om activiteiten uit te voeren. Vechtstromen is hiermee niet verder op afstand komen te staan, maar heeft juist invloed gekregen op de dochters van NieuWater. Met het instellen van de Raad van Commissarissen is er wel meer afstand ontstaan, dit is een besluit van april 2025 geweest.

De aandeelhoudersvisie heeft een ander karakter. De statuten bepalen de juridische inrichting en bevoegdheidsverdeling binnen NieuWater. De aandeelhoudersvisie geeft richting aan de vraag wat Vechtstromen met het aandeelhouderschap wil bereiken en welke kaders het daarbij wil hanteren. De gewijzigde statuten bieden juridische ruimte voor verdere ontwikkeling, maar bepalen niet welke ontwikkeling Vechtstromen als aandeelhouder wenselijk vindt en welke ruimte en grenzen het daarbij wil meegeven. De aandeelhoudersvisie is nog niet afgerond. Na het afronden van de visie zal bezien worden of een nieuwe statutenwijziging noodzakelijk is.

Vraag 6: **Pagina 71**

Stichting bodembeheer Schoonebeek, in hoeverre is dit een actuele verbonden partij gelet op de vele onbekendheden en eenmalige bijdrage vanuit onze kant? Wanneer is er sprake van een ontbonden partij?

Antwoord: De verbondenheid met de Stichting Bodembeheer stamt nog uit de tijd van de rechtsvoorganger van Vechtstromen i.c. Velt en Vecht. De betrokkenheid vanuit Vechtstromen is beperkt, zowel qua uren als qua financiën. Om die reden is door het (vorige) DB als eens geopperd om te stichting te verlaten. Vanuit de stichting is door de andere partijen (gemeente Emmen; provincie) aangegeven dat het erg op prijs gesteld wordt dat het waterschap wel verbonden blijft aan de stichting. Gezien de zeer beperkte inspanningen die het vraagt voor het waterschap heeft het waterschap toen besloten om, in het kader van de verbinding met de genoemde partners, onderdeel uit te blijven maken van de Stichting.

Vraag 7: **Pagina Divers**

Kosten droogte. Wat betekenen de kosten van afgelopen jaar ten aanzien van droogte voor de begroting van 2027 en verder?

Antwoord: In de begroting 2027-2031 zijn standaard geen kosten voor droogtebestrijding opgenomen, zoals in 2026 heeft plaatsgevonden. 2026 is een uitzonderlijk jaar geweest qua droogte, dat maakt dat deze maatregelen niet elk jaar genomen hoeven te worden. Wanneer wel extra maatregelen nodig zijn, vindt dekking uit de financiële buffer, het weerstandsvermogen, plaats.

3.2 BVR 2026 incl. BWII

Vraag 1: **Pagina 12**

K1.02 Bestuurlijke samenwerking met gemeenten. "Wel is ingezet op welke gesprekken het meeste urgentie hadden en er is een afweging gemaakt om gerichter waarde toe te voegen". Welke waarde is toegevoegd als gevolg van de gesprekken?

Antwoord: De inzet is gericht op gemeenten waar de urgentie en de mogelijkheden om bij te dragen het grootst waren, bijvoorbeeld door grote woningbouwplannen of complexe water- en bodemopgaven. Daar was vroegtijdige bestuurlijke afstemming het meest nodig. De toegevoegde waarde is dat water en bodem eerder zijn betrokken bij keuzes over woningbouwlocaties en de inrichting daarvan. Zo zijn woningbouwplannen beter verbonden met de randvoorwaarden voor waterbeschikbaarheid, waterberging en het beperken van wateroverlast. Dit draagt bij aan toekomstbestendige woningbouw en verkleint de kans op kostbare aanpassingen achteraf.

Vraag 2: **Pagina 15**

In het voorstel staan droogtekosten als een risico maar er is al een nadeel van 650.000 opgenomen. Is dat nadeel dan niet te klein ingeschat?

Antwoord: De, in de 2e begrotingswijziging, opgenomen extra kosten droogtebestrijding van € 650.000 zijn gebaseerd op een eerste grove inschatting, die medio 2026 is gemaakt. De werkelijke kosten kunnen nog niet worden bepaald, met name omdat we afhankelijk zijn van informatie van partners in de waterakkoorden. De huidige inschatting is dat deze kosten hoger zullen zijn. Omdat dit nog onzeker is, is dit als risico benoemd.

Vraag 3: **Pagina 31**

Er is een voordeel op personeelskosten die waren begroot voor KRW door is ingehuurd , kan dit worden toegelicht de verklaring is namelijk inhuur? komen deze kosten dan ergens anders terug?

Antwoord: Ja, de kosten komen terug in de investeringen.

Voor de uitvoering van de KRW-projecten was oorspronkelijk rekening gehouden met inzet van eigen personeel. Een deel van deze werkzaamheden wordt nu uitgevoerd door ingehuurd personeel. Deze inhuurkosten worden rechtstreeks toegerekend aan de investeringsprojecten. Daardoor zijn minder kosten voor eigen personeel nodig dan begroot en valt dat deel van het personeelsbudget vrij.

Dit hangt direct samen met de lagere geactiveerde lasten, zoals op pagina 33 van de BVR staat. Geactiveerde lasten zijn personeelskosten die vanuit de exploitatie worden toegerekend aan investeringsprojecten. Dit leidt – boekhoudkundig – tot een opbrengst in de exploitatiebegroting. Op die manier zijn de personele lasten die aan investeringsprojecten worden toegerekend namelijk budgetneutraal voor de begroting in het lopende jaar.

De vrijval van personeelskosten op pagina 31 is dus geen afzonderlijke besparing, maar hangt samen met de lagere geactiveerde lasten op pagina 33.

Vraag 4: **Pagina nvt**
Gaat een voortgangsrapport enkel over geld? Of over het bereiken van inhoudelijke doelstellingen? In dat licht, waarom is er geen aandacht voor recreatie en educatie? - één van de vijf hoofdknoppen op de homepage van Waterschap Vechtstromen?

Antwoord: In de BVR wordt inhoudelijk over de voortgang van de gestelde inspanningen gerapporteerd en over de financiële stand van zaken. Op de onderwerpen recreatie en educatie zijn geen expliciete inspanningen vastgesteld in de programmabegroting 2026-2030, daarom is hier geen expliciete aandacht aan geschonken.

4. Ongebouwd

4.1 Ontwerp programmabegroting 2027-2031

Vraag 1: **Paragraaf 4.7**
Ontwikkeling belastinggrondslag
Door ontwikkelingen in de agrarische sector stoppen bedrijven. Ook worden agrarische gebouwen gesloopt of krijgen ze een andere functie.
1A) Is bij de begroting rekening gehouden met deze ontwikkelingen en de gevolgen voor het aantal hectares ongebouwd en de WOZ-waarde van niet-woningen?
1B) Welke ontwikkeling verwacht het bestuur voor deze belastinggrondslagen in de periode 2027–2031?

Antwoord: **1A)** De prognose voor de belastinggrondslagen wordt elk jaar door GBLT verzorgd. De ontwikkelingen voor de agrarische gebouwen worden daarbij jaarlijks doorvertaald in het aantal hectares ongebouwd en in de WOZ-waarde van de niet-woningen (waartoe de boerderijen worden gerekend).
1B) Op pagina 44 van de programmabegroting 2027-2031 is aangegeven dat het aantal hectares ongebouwd in 2027 daalt met 100 hectare. Voor de jaren 2028 t/m 2031 wordt rekening gehouden met een verdere afname van het aantal hectares ongebouwd met jaarlijks 300 hectare. Daarnaast geeft GBLT aan in de toekomst rekening moet worden gehouden met een verdere afname van het areaal ongebouwd vanwege realisatie van uitbreidingsplannen.

Vraag 2: **Paragraaf 4.6 en 4.7**
Gevolgen voor de belastingopbrengst en tarieven
Als het aantal hectares ongebouwd of de totale WOZ-waarde van niet-woningen afneemt, kan dit gevolgen hebben voor de belastingopbrengst en de tarieven.
2A) Blijft de totale belastingopbrengst van ongebouwd en niet-woningen op hetzelfde niveau als de belastinggrondslag afneemt, of kan deze opbrengst ook dalen?
2B) Betekent een gelijkblijvende opbrengst bij een kleinere belastinggrondslag dat de overblijvende grondeigenaren en eigenaren van niet-woningen meer gaan betalen?
2C) Hoe voorkomt het bestuur dat een afname van de belastinggrondslag leidt tot een extra tariefverhoging voor deze groepen?

Antwoord: **2A)** De hoogte van de belastingopbrengst van ongebouwd en niet-woningen wordt niet bepaald door de belastinggrondslag, maar door de hoogte van de netto-kosten watersysteembeheer en vervolgens door de bestuurlijk vastgestelde kostentoedelingspercentages watersysteembeheer voor: ingezetenen, gebouwd, natuur en ongebouwd. Indien de belastinggrondslag afneemt dan blijft de totale hoogte van de belastingopbrengst gelijk, maar zal het belastingtarief hierdoor stijgen.
2B) Op het moment dat de benodigde belastingopbrengst gelijk blijft en de belastinggrondslag in een categorie daalt, dan zal het tarief voor die categorie stijgen ten opzichte van het jaar daarvoor. Tegelijkertijd zullen die hectares/WOZ-waarden verschuiven naar de andere categorieën, waardoor die tarieven zullen dalen.

2C) Op het moment dat een nieuwe kostentoedeling watersysteem wordt vastgesteld (minimaal eens in de vijf jaar), wordt in het rekenmodel rekening gehouden een wijziging in de diverse belastinggrondslagen. Voor het areaal 'ongebouwd' geldt dat via het rekenmodel (methode gebiedskenmerken) dit leidt dit tot gewijzigde uitkomsten van het aantal hectare per 1000 inwoners. Uit deze berekening volgt een bandbreedte; waarbij het bestuur binnen bepaalde bandbreedtes keuzes kan maken voor de diverse categorieën (ingezetenen, ongebouwd, natuur, gebouwd).

Vraag 3: **Paragraaf 4.5 t/m 4.7**

Ontwikkeling waterschapslasten en reserve tariefsegalisatie

De begroting gaat uit van een gemiddelde stijging van de lastendruk van 3,8% in 2027 en 10% in zowel 2028 als 2029.

3A) Hoe ontwikkelen de lasten voor een agrarisch bedrijf van 40 hectare zich in de periode 2027–2031?

3B) Hoeveel wordt in 2028 en 2029 uit de reserve tariefsegalisatie gehaald om de stijging te beperken tot 10%?

3C) Hoeveel blijft er daarna in de reserve over en is dit voldoende om sterke stijgingen van de lasten ook in de jaren daarna te beperken?

Antwoord:

3A) Op pagina 47 van de programmabegroting 2027-2031 is de meerjarige lastendruk aangegeven voor alle vijf profielen.

3B) Op pagina 43 van de programmabegroting 2027-2031 is de inzet van de reserve tariefsegalisatie per jaarschijf weergegeven.

3C) Op pagina 43 van de programmabegroting 2027-2031 is de inzet van de reserve tariefsegalisatie per jaarschijf weergegeven, evenals de eindstand van de reserve na de begrotingsperiode (€ 15,7 miljoen). Ook is beschreven wat het beleid is wat aan het eind van de vijfjarige begrotingsperiode moet over zijn (minimaal 20% van de beginstand). Dit is een risicobuffer om in een volgende begroting te kunnen inzetten. De prognosestand eind 2031 is gemiddeld 58%. Het percentage van 38% (dat uitkomt boven de norm van 20%) vertegenwoordigt een bedrag van € 10,3 miljoen.

Vraag 4: **Tabel pagina 49**

Investeringen en financiering

Voor 2027 is een netto-investeringsvolume van € 197,3 miljoen opgenomen. Daarnaast verwacht het waterschap ongeveer € 179 miljoen aan nieuwe langlopende leningen aan te trekken.

4A) Hoe wordt bewaakt dat de geplande investeringen volgens planning en binnen het beschikbare budget worden uitgevoerd?

4B) Wat zijn de gevolgen voor de schuld en de rentelasten als investeringen duurder worden of vertraging oplopen?

4C) Welke gevolgen heeft dit voor de waterschapslasten in de komende jaren?

Antwoord:

4A) Projecten worden binnen waterschap Vechtstromen projectmatig uitgevoerd conform de werkwijze Grip op Projecten. Binnen deze werkwijze zijn allerlei processen uitgewerkt en tools beschikbaar om de projecten binnen de gestelde kaders uit te voeren. Zo hebben projectleiders ieder kwartaal een voortgangsoverleg met opdrachtgevers om de voortgang te bespreken en verwachtingen uit te spreken voor het lopende boekjaar. Tweewekelijks is er een operationeel stuurkamer overleg waarin zicht is op o.a. voortgang en eventuele maatregelen integraal worden afgestemd.

4B) Als investeringen duurder worden dan nemen de schuld en rentelasten toe. Elke extra investering van € 1 miljoen leidt tot een toename van de schuld met € 1 miljoen en geeft € 40.000 hogere rentelasten.

Als investeringen vertragen dan kan dit leiden tot hogere investeringen, aangezien voor elk jaar uitstel hogere inflatiekosten worden doorberekend.
4C) Elke extra investering van € 10 miljoen leidt (gemiddeld genomen) tot een toename van kapitaallasten met € 800.000 (te weten: € 400.000 afschrijvingslasten en € 400.000 rentelasten). Een toename van de exploitatielasten met € 800.000 leidt tot een stijging van de gemiddelde lastendruk met 0,4%.

Vraag 5: **Paragraaf 5.1.3 e.v.**
Financiële risico's en toekomstige lasten
Het weerstandsvermogen bedraagt 1,4 en zit daarmee aan de bovenkant van de afgesproken bandbreedte. Daarnaast zijn er nog grote opgaven die financieel niet in de begroting zijn verwerkt, zoals klimaatadaptatie, stedelijk afvalwater en weerbaarheid.
5A) Welke extra financiële gevolgen kunnen deze opgaven de komende jaren hebben?
5B) Hoe voorkomt het bestuur dat nieuwe opgaven en financiële tegenvallers leiden tot extra lastenverhogingen boven op de stijgingen die nu in de begroting zijn opgenomen?
5C) Hoe blijft de begroting op langere termijn betaalbaar voor grondeigenaren en eigenaren van niet-woningen?

Antwoord: **5A)** De financiële gevolgen zijn sterk afhankelijk van keuzes die nog gemaakt moeten worden als het gaat om tempo, ambitieniveaus, etc. In aanloop naar de meerjarenverkenning 2026-2035 is op 14 mei 2025 een AB-themabijeenkomst georganiseerd. In deze bijeenkomst is een eerste beeld gegeven bij de verwachte financiële ontwikkelingen. Document Vechtstromen - Presentatie AB-themabijeenkomst MJV 14 mei - iBabs Publieksportaal Dit leidde destijds tot het beeld van '10 x 10%'. Die vraag is nog steeds actueel.
5B) Dit is geen technische vraag, deze vraag kunt u betrekken bij uw beschouwingen op de programmabegroting.
5C) Dit is geen technische vraag, deze vraag kunt u betrekken bij uw beschouwingen op de programmabegroting.

4.2 BVR 2026 incl. BWII

Vraag 1: **Pagina 30**
Lagere investeringen en doorschuiven projecten
De netto-investeringen worden bijgesteld van € 135,6 miljoen naar € 120,8 miljoen. Kan het dagelijks bestuur aangeven welk deel van deze verlaging wordt veroorzaakt door vertraging in de uitvoering en welk deel door daadwerkelijke financiële voordelen, zoals lagere aanbestedingskosten of besparingen? Graag ontvangen wij hierbij een overzicht van de belangrijkste projecten waarbij sprake is van vertraging en doorschuiven van budgetten.

Antwoord: Binnen het programma watersysteem wordt de jaarschijf van 2026 met 8,5 mln (netto) verlaagd. Dit bestaat uit een versnelling van een aantal activiteiten (circa € 2 miljoen) en een verlaging van het benodigd budget (circa €2,2 miljoen). Tevens is er sprake van vertraging in activiteiten (circa €8,3 miljoen). Op pagina 13 wordt toegelicht om welke activiteiten dit gaat en welke oorzaken hieraan ten grondslag liggen.

Binnen de activiteiten van de Waterketen geldt dat de voorziene netto-investering verlaagd wordt met € 7,1 miljoen. Dit bestaat uit een

versnelling van uitgaven voor bestaande activiteiten van (3,5M) en een benodigde ophoging van budget (0,6M). Tegelijkertijd is er sprake van een vertraging van uitgaven voor bestaande activiteiten (10,9M, grotendeels zonder effect op de einddeadline) en een verlaging van benodigd budget (0,3M). Op pagina 19 is een kort overzicht gegeven welke activiteiten dit betreft.

Voor het programma Besturen en Organiseren is er nauwelijks afwijking van de ramingen.

Vraag 2: **H3 (diverse programma's)**
Uitvoeringscapaciteit en planning 2027-2031
In het voortgangsrapport staat dat het niet gerealiseerde investeringsvolume wordt doorgeschoven naar de periode 2027-2031. Is er voldoende personele en organisatorische capaciteit beschikbaar om deze doorgeschoven werkzaamheden, naast de reeds geplande investeringen, daadwerkelijk uit te voeren? En hoe wordt voorkomen dat hierdoor opnieuw vertraging ontstaat bij projecten en gemaakte afspraken met grondeigenaren en grondgebruikers?

Antwoord: Vanuit de investeringsprojecten is de benodigde capaciteitsvraag medio juni in beeld gebracht voor de uitvoering van projecten in 2027. We hebben te maken met krapte op de arbeidsmarkt, waardoor sommige vacatures lastig zijn in te vullen. Hierdoor zijn we genoodzaakt te werken met tijdelijke inhuur. Er zijn op dit moment geen indicaties dat de gevraagde capaciteit niet geleverd kan worden. Knelpunten kunnen door meerdere ontwikkelingen nog wel ontstaan. Projecten worden binnen waterschap Vechtstromen projectmatig uitgevoerd conform de werkwijze Grip op Projecten. Binnen deze werkwijze zijn allerlei processen uitgewerkt en tools beschikbaar om de projecten binnen de gestelde kaders uit te voeren.

Wijzigingen in formats

Bij te houden welke tekstuele/opmaak opmerkingen voor aanpassing product intern/door vormgever.

Ontwerp programmabegroting 2027-2031

Pag.	**Opmerking:**	**Wordt aangepast:**
47 en 49 en AB-voorstel p. 5	Gemiddelde landelijke lastendruk meerpersoonshuishouders	'pm' wordt € 535
paragraaf 3.1.1	Toevoegen: (Paragraaf asset management).	

BVR 2026 incl BWII

Pag.

Nvt